

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXX. — LETO XXX.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), MARCH 18, 1947

STEVILKA (NUMBER) 54

Domače vesti

Se vrnila iz Floride

Iz Tampa, Fla., kjer se je nahajala mesec in pol, se je vrnila nazaj na svoj dom Mrs. Bertha Kapel iz 13513 Rugby Rd. Tamkaj se je nahajala pri svojih sorodnikih Mr. in Mrs. John Perko, ter kot pravi se ji je zelo dopadlo.

Prog. Slovenke krožek št. 2

Jutri večer ob 7:30 uri se vrši seja krožka št. 2 Prog. Slovenk v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Članice so vabljene, da se polnoštevilno udeležijo. Podana bodo razna poročila in ukrepalo o bodočem delovanju.

Pisma iz domovine

Na poštmen uradu collinwoodske podružnice na 976 E. 152 St. imajo pisma iz stare domovine za sledeče: A. Dugan, 14121 Westropp Ave., Ivo Breklich in Mary Mlakar, 14903 Hale Ave.

S. N. Čitalnica

Jutri večer ob osmih se vrši seja Slovenske narodne čitalnice v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Čitalničarji so vabljeni, da se je udeležijo.

Nov grob

FRANK KAPLA

Po kratki bolezni je preminil v mestni bolnišnici Frank Kapla, star 62 let, stanujoč na 1064 E. 61 St. Doma je bil iz Domžal, odkoder je prišel v Ameriko pred 40 leti. Bil je član društva Naprej št. 5 SNPJ. Tukaj zapuša soprogo Mary, rojeno Birk, doma iz vasi Vir, hčer Mrs. Mary Andrews, sina Adolpha, tri vnuke, brata Filipa v Chicagu in Antona v stari domovini, sestre Mrs. Mary Straus in Mrs. Polonijo Lončar, bratranca Vincent Kapla in v New Yorku sestrični Mrs. Cecelija Stefančič in Helena Kapla. Sin Frank je bil ubit v vojni na Pacifiku leta 1945. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 9:30 uri iz Zakrajškovega pogrebne zavoda v cerkev sv. Vida ob 9:30 uri in nato na Calvary pokopališče.

GENERALI ODLOČILEN VPLIV NA TRUMANA. SODIJO RUSKI KROGI

MOSKA, 17. marca.—(Piše Eddy Gimore za AP)—Mnogi Rusi so prepričani, da se za zadnjimi potezami predsednika Trumana glede Grčije in Turčije nahajajo ameriški generali, o katerih sodijo, da so Trumana popolnoma pridobili na svojo stran.

V tej zvezi Rusi opozarjajo na važno vlogo, katero igrajo ameriški generali na konferenci zunanjih ministrov.

Tozadevno so številni odlični Rusi komentirali na snočnjem banketu. Neki Rus je rekel:

"Samo pogledajte vašo delegacijo. Na čelu ji stoji mož, ki je, ne glede na njegove kvalitete človečanskega državnštva, v srcu v prvi vrsti general."

Potem se je opozorilo na druge ameriške generale, ki so tukaj kot Marshallovi svetovalci, in sicer gen. William H. Draper, gen. Mark Clark in gen. Lucius D. Clay.

HAROLD STASSEN BO OBISKAL MARŠALA TITA

DUNAJ, 17. marca.—Harold E. Stassen se je z letalom podal v Belgrad, kjer bo ostal dva dni in verjetno imei razgovore z maršalom Titom.

Molotov postavil zahtevo za nemške vojne reparacije

Nemčija naj bi plačala 10 milijard dolarjev v dobi 20 let; Zedinjene države bodo zahtevi nasprotovale

MOSKVA, torek, 18. marca.—Sovjetski zunanji minister Molotov je na snočnji seji zunanjih ministrov zahteval, da Nemčija plača Sovjetski zvezi 10 milijard vojne odškodnine in da se doba plačevanja raztegne na dvajset let, toda iz zanesljivih virov se je izvedelo, da bodo Zedinjene države nasprotovale temu, da bi se doba plačevanja raztegnila na toliko let.

Molotov je v ljutem napadu na zapadne sile izjavil, da želi, da bi konferenca starih sil izdelala 20-letni reparacijski načrt za dobrobit Sovjetske zveze, in poleg tega je tudi zahteval takojšnjo razveljavljenje gospodarske spojitve ameriških in britskih okupacijskih zon v Nemčiji, in pa da se Sovjetski zvezi poveri besedo pri nemški državni kontroli vseh kartelov in trustov.

Dolga reparacijska doba bi baje ovirala Nemčijo

Državni tajnik Marshall je na Molotove zahteve dal kratek in rezek odgovor. Snočnja seja ministrov je trajala štiri ure in 15 minut in je bila najdaljša od vseh, kar se je konferenca sestala. Marshall je govor Molotova poslušal z ledeno hladnostjo.

Ameriško stališče po izjavah avtoritativnih virov je, da bi raztegnitev plačevanja reparacij naprtila Nemčiji tako težko finančno breme, da bi bila za dolgo vrsto let nesposobna gospodarskega okrevanja. Na Rusijo se bo torej pritisnilo, da zniža zahteve za reparacije in da pristane na znatno krajši rok.

Anglija in Francija bosta menda zavzeli enako stališče.

Sovjetske vojne izgube znašajo 375 milijard dolarjev

Molotov je svojo zahtevo za nemške reparacije podprl z izjavo, da je vojna z Nemčijo in Japonsko stala Rusijo 375 milijard dolarjev in da samo škoda, ki so jo armade Nemčije in njenih zaveznic povzročile na sovjetskem teritoriju, znaša 128 milijard dolarjev.

Molotov je ministrom zapadnih sil povedal, da so Nemci razdejali 1,710 ruskih mest, 70,000 vasi, 6,000,000 poslopij, in pustili 25 milijon prebivalcev brez strehe. Dostavil je, da so Nemci v Rusiji porušili nad 35,000 tovarnih in 40,000 bolnišnic.

Francoski zunanji minister Bidault je imel snoči s premierjem Stalinom pogovor, ki je trajal uro in pol. O čem sta govorila, za enkrat ni bilo na razpolago nobenih informacij.

Bidault je bil prvi zunanji minister, ki je obiskal Stalina, in pričakuje se, da bosta njemu v kratkem sledila tudi britski zunanji minister Bevin in ameriški državni tajnik Marshall.

NEMCI BODO DOBILI ARMADNI ODVIŠEK

WASHINGTON, 17. marca.—Vojni tajnik Robert P. Patterson je danes izjavil, da je ukazal naj se 3,500,000 nemških otrok in 1,000,000 staršev hrani v angleški in ameriški zoni okupacije z viškom armadnih hran. Ta ukaz je izdal v soglasju z priporočili bivšega predsednika Herberta Hooverja.

Voditelji cerkvenih grup proti Trumanovi politiki

NEW YORK, 17. marca.—Voditelji 20 cerkvenih in proti vojnih grup so napadli Trumanovo politiko v Grčiji in Turčiji ter izjavili, da bo takšna politika izčrpala ameriške virov in povlekla Zedinjene države v atomsko vojno.

Med podpisniki izjave se nahajajo Jessie Wallace Hughan, voditelj "War Resisters" lige, Frederick J. Libby, ki je podpisal za "Državni svet za preprečevanje vojne," Albon Man, za "Odbor za amnestijo" in Edwin McNeill Poteat, predsednik teološkega seminarja "Colgate-Rochester."

Podpisniki so izjavili, da bodo ameriški dolarji, ki so namenjeni za podpiranje vojaških sil dvomljivih režimov v Evropi, povzročili le nepravilnost in možno tudi povlekli Zedinjene države v atomsko vojno.

Priporočili so, naj se zavrže politiko vojaške intervencije in tekmo v atomskem oboroževanju. Dalje, da se strateško važne točke kot so Dardanele in Panamski prekop postavijo pod medna odno kontrolo in da se uporabijo viri, "ki nam jih je dal Bog," za takojšnjo religiozno pomoč in za program obnove miru.

ŽALOSTNA NOVICA ZA CLEVELANDSKE ITALIJANE

Makaroni so se v Clevelandu podražili za 1 cent. Zvišanje cene na makaronih je objavilo 10 izdelovalcev makaronov in sicer kot pravi lastnik "Macarino Co." Charles Domiana, zaradi podražena moke. "Kruh se je podražil zaradi istega vzroka," je rekel Damiana.

Gen. MacArthur pozivlja, da organizacija Združ. narodov dobi mandat nad Japonsko

TOKIO, 17. marca.—Gen. Douglas MacArthur je danes predlagal, naj zavezniški takoj sestavijo mirovno pogodbo za Japonsko in po podpisu iste izročijo kontrolo nad Japonsko organizaciji Združenih narodov.

MacArthur je urgiral tudi ukinitvev "ekonomske blokade," ki je, kot pravi, bolj "smrtonosna kot pa je bila atomska bomba." Rekel je, da mora Japonska zopet postati trgovinska dežela, ker ni v stanju, da sama sebe hrani. Mora se ji dovoliti trgovino z ostalim svetom na temelju privatne inicijative in se ne osvoboditi od nepotrebne vlade ali pa zavezniških vojaških omejitev.

PEPEL GOERINGA IN 10 OSTALIH NACISTOV VRZEN V REKO

FRANKFURT, 17. marca.—Ko so v Nuernbergu obešili nacistične zločince in ko je Herman Goering storil samomor, se ni vedelo, kaj je bilo storjeno s trupli teh nacističnih vojnih zločincev.

Sedaj je razkrito, da so trupla bila sežgana in njihov pepel v.žen v neki potok v Monakovem, kjer se je rodila nacistična stranka.

Ameriški častnik kapetan Rex S. Morgan, ki je imel za časa vojne dolžnost, da sežiga trupla padlih vojakov, je povedal, da je zvečer 14. oktobra leta 1946 bil obveščen, da bo za njega neko delo, odnosno, da bo treba sežgati nekaj trupel. Imen mu niso povedali, toda kot pravi Morgan, je takoj slutil čigava so.

Argentina in atom- ska industrija

BUENOS AIRES, 11. marca. (O.N.A.) — Argentini pri manjkajo na polju atomskega tekmovanja z drugimi deželami skoro vsega — industrijske opreme, strokovnjakov in surovin. Malo je v Argentini učenjakov, ki so izveščani v tej vedi. Treba je bilo, da Argentina najprej pošlje v druge države nekaj svojih znanstvenikov, da si pridobijo v inozemstvu potrebnega znanja. S tem bi bila dana šele podlaga za teoretično proučevanje, kajti praktični poizkusi bi zahtevali še industrijske opreme, katero bi Argentina morala nedvomno naročiti v Zedinjenih državah

Najvažnejše pa je morda, da Argentina nima najdišč uranija — vsaj znanih najdišč ne. Nedavno je bilo mnogo govora o tem, da so bili odkriti predeli gora z močnimi žilami uranija v pokrajini San Luis, toda to upanje ni bilo potrebno. Geologi pa vseeno pravijo, da ni nemogoče, da so Ande bogate uranija, toda treba bi bilo rudo šele izslediti.

ANGLIJA HOČE POJASNILA GLEDE SVOJIH LADIJ

LONDON, 17. marca.—Anglija je dvakrat zahtevala od Nizozemske pojasnila v zvezi z zadržanjem angleških ladij v vodah Indonezije od strani nizozemske vojne mornarice. Državni minister McNeil je povedal, da je poročanih 11 takšnih slučajev.

Odklonil je predloge, po katerih bi Japonska morala biti 50 let ekonomsko izolirana od ostalega sveta, ker bi takšna politika pomenila "smrt in lakoto" za japonsko prebivalstvo, je rekel MacArthur.

Kar se tiče reparacij, MacArthur je rekel, da je Japonska utrpela že ogromne izgube v milijardah dolarjev, investiranih v kontroli sirovin v Mandžuriji, Formosi in Koreji.

Izjavil je tudi, da bodo privatna podjetja verjetno morala dati Japonski nadaljne kredite kot del vzpostavitve privatnega trgovinskega sistema med Japonsko in ostalim svetom.

Zviti načrt italijanskih imperi- jalistov, da se zopet polastijo Trsta in Julijske pokrajine

Zed. države bodo zopet protestirale zaradi Madžarske

WASHINGTON, 17. marca.—Zedinjene države so pripravile drugo "ostro protestno noto proti Rusiji" in sicer z obtožbami, da se Sovjetska zveza vmešava v ljudsko zbornico, ki določa o usodi tega 'svobodnega' mesta, da je z jugoslovansko kontrolo Istre in z podpisovanjem carinskega sporazuma med Jugoslavijo in Albanijo, Rusija v posesti Jadranskega morja in potemtakem "je to direktna nevarnost za anglo-ameriške interese na Sredozemlju, kot jih je to označil predsednik Truman."

V odgovoru na prvo noto Zedinjenih držav je Sovjetska zveza odgovorila, da se Zedinjene države, ne pa Sovjetska zveza, vmešavajo v notranje zadeve Madžarske. Povedala je tudi, da je voditelj stranke malih posestnikov Bela Kovacs priznal svojo krivdo v obtožbah, da je vršil protisovjetsko vohunstvo. (Zedinjene države, kot rečeno, v svoji drugi noti vztrajajo, da je bilo to priznanje izsiljeno s "pritiskom.")

HOLANDCI V OFENZIVI PROTI INDOANEZIJCEM

BATAVIA, 16. marca.—Holandske oblasti so danes javile, da so holandske čete stopile v ofenzivo proti indonezijskim silam v predelu Modjokerto, toda so obenem izrazile upanje, da ta ofenziva ne bo odložila podpisa sporazuma med njimi in uporniki.

TURČIJA DOBILA ANGLEŠKE LADJE

LONDON, 17. marca.—Turčija je dobila po končani vojni dva razarača, eno podmornico in devet čistilcev min od Anglije. Vrednost izporok Anglije znaša \$10,638,244. Tozadevno obvestilo je podal državni minister Hector McNeil.

STIRINAJST-LETNI DEČEK OBESIL SVOJEGA TOVARISA

ALBANY, N. Y., 17. marca.—Pred sodnijo se bodo 19. marca začela predzasliševanja 14-letnega Carla de Flumera, ki je povedal na policiji, da je v trenutku nenadne kaprice obesil svojega osem-letnega tovariša.

"Kar odločil sem se, da obešim malega pobiča", je rekel De Flumer in opisal, kako je izvršil obešenje. Na njemu se sploh ni poznalo, da bi se kesal. Obrnil se je za časa opisovanja svojega zločina le enkrat in sicer, ko je slišal svojo mater jokati.

KONČNO SO FRANCOZI LE DOBILI CASOPISE

PARIZ, 17. marca.—Časopisi so danes izšli v francoski prestolnici in sicer prvič od 13. februarja, ko so staveci napovedali stavko.

Italijanska imperijalistična reakcija v predlogih Trumana za spodbijanje "komunistične nevarnosti" v Grčiji vidi možnost enake rešitve tudi za Trst

RIM, 16. marca.—Italijanski krogi zunanjega ministva vidijo neke kontradikcije in "zmešano mišljenje" v odločitvi predsednika Trumana, da se ustvari, kot to oni pravijo, "dolarski jez" proti ruskemu "imperijalizmu" v Grčiji, a istočasno se pušča na stečaj odprta zadnja vrata, ki so—"Trst v polni milosti slovenskega bloka."

Na podlagi poročil, ki so jih baje preteklega tedna dobili iz Julijske krajine, ti italijanski krogi prerokujejo, da bo maršal Tito "dejanski lastnik Trsta in sicer eno leto po volitvah za ljudsko zbornico, ki določa o usodi tega 'svobodnega' mesta," da je z jugoslovansko kontrolo Istre in z podpisovanjem carinskega sporazuma med Jugoslavijo in Albanijo, Rusija v posesti Jadranskega morja in potemtakem "je to direktna nevarnost za anglo-ameriške interese na Sredozemlju, kot jih je to označil predsednik Truman."

(To poročilo, ki je bilo priobčeno v "New York Times" od 17. marca in ki ga je poslal iz Rima CAMILLE M. CIANFARRA verjetno ameriški Italijan, je značilno, ker nam odkriva dalekosežne posledice Trumanove intervencionistične politike, ki bi jo hoteli italijanski imperijalistični krogi izkoristiti za dosego svojih lastnih aspiracij glede Trsta.)

Italijanski krogi trdijo, da na podlagi samih obljub, ki jih je podal predsednik Truman v svojem govoru pred kongresom preteklega tedna, Zedinjene države ne morejo ločiti vprašanja Trsta od vprašanja Grčije in Turčije. Po njihovem mišljenju obstoje isti pogoji (za "razširjenje komunizma", kot bi se to reklo).

Na gornjem Jadranu kot v zapadnem Sredozemlju. Italijanski krogi v zunanjem ministstvu ne vidijo razloga, zakaj bi Zedinjene države pomagale pri ustvarjanju "komunistične hegemonije" na Jadranu z ratifikacijo mirovne pogodbe za Italijo. Italija je zainteresirana, da izboljša mirovne pogoje in veruje, da "interesi Zedinjenih držav popolnoma soglašajo z interesi Italije."

Italijani se poslužujejo zvitih političnih spletk

"Za časa pogajanj glede mirovne pogodbe za Italijo, so Zedinjene države in Anglija žrtvale Italijo zaradi pritiska Sovjetske zveze," je rekel neki uradnik zunanjega ministristva, "in to je povzročilo odepceitev Julijske Krajine in ustvarjanje svobodnega ozemlja Trsta, ker so Zedinjene države in Anglija verjele, da bodo pridobile sodelovanje Sovjetske zveze v ostalih, bolj važnih vprašanjih."

V nadaljevanju (svoje pretkane politične mahinacije) je uradnik zunanjega ministristva izjavil, da je "slaba mirovna pogodba za Italijo opravičljiva edino, če se vpoštevata, da so Zedinjene države in Anglija pomagale konsolidaciji organizacije Združenih narodov, toda ta

politika je propadla in posledice so bile čisto nasprotno." Italija se sedaj vprašuje, zakaj ne bi Zedinjene države spremenile svojo politiko tudi v odnosu na mirovno pogodbo z Italijo, ki je kot se sedaj vidi, brezkoristna žrtev, da se potolaži Sovjetsko zvezo.

Alarm, ki naj bi Zed. države prisilil na intervencijo

Baje so preteklega tedna prispele v Rim "voditelji", ki so imeli tajno konferenco z vladnimi uradniki in ki so podali alarmantno poročilo v zvezi z Julijsko Krajino. Poročali so, da je usoda Trsta izključno odvisna od volitev poslancev, ki bodo tvorili tržaško skupščino. "Kot stvari sedaj stojijo," so povedali ti "voditelji", grupe, ki so za Tita imajo velike izgleda, da se polastijo legislativne (zakonodajne) kontrole."

"Italijansko-slovenska protifašistična zveza, ki je za Tita, je organizirala v Trstu petdeset klubov. Tam se sestaja mladina in delavstvo, da poslušajo komunistične govornike."

(Očitno je, da nameravajo Italijani dvigniti "komunistično strašilo" v cilju, da si pridobijo boljše mirovne pogoje, celo, da preprečijo odobritev mirovne pogodbe z Italijo v senatu Zedinjenih držav. Da so te spletke pretkano organizirane ne samo kar se tiče v sami Italiji, temveč tudi tu v Zedinjenih državah je razvidno iz poročila, ki ga prinašamo spodaj.—Op. ured.)

Zahteve za revizijo mirovne pogodbe za Italijo

ALBANY, 16. marca.—Državni izvršni odbor italijanske organizacije "Columbian Republican League" je sprejel rezolucijo, v kateri se zahteva od senata Zedinjenih držav, da zavrne predlagano mirovno pogodbo za Italijo.

V rezoluciji je rečeno (čujte in strmite!), da mirovna pogodba sloni na "zamisli, ki Italijo obravnava kot sovražno, ne pa kot sobojevnico, in ne da se upošteva žrtve in doprinose, ki jih je 48 milijonov Italijanov doprineslo za zavezniško zmago."

Liga je razposlala telegrame med ostalim tudi predsedniku senatnega odbora za zunanje zadeve Arthur H. Vandenbergu. V rezoluciji se predlaga povratek mirovne pogodbe s tem, da se meja med Italijo in Jugoslavijo pomakne na takozvano Wilsonovo črto in da se Trst izroči Italiji.

Istotako predlagajo naj se (Dolje na 3. strani)

“ENAKOPRAVNOST”

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalca v Cleveland in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

Denis Plimmer (O. N. A.):

POMANJKANJE PREMOGA V EVROPI

Britanska vlada je izdala nedavno uradno poročilo o svojem gospodarskem stanju pod imenom "Economic Survey for 1947," iz katerega velja zaključiti, da Anglija sama trpi radi pomanjkanja premoga v toliki meri, da evropske dežele ne smejo in ne morejo računati s tem, da jim bo mogla Velika Britanija dobavljati v tekočem letu znatne količine tega goriva.

Statistični podatki iz vseh dežel Evrope pa pričajo, da je položaj tako resen, da si evropske industrije ne bodo mogle opomoči brez pomoči od zunaj—to pa pomeni, brez uvoza ameriškega premoga. Že pred vojno je bila večina evropskih dežel odvisna od uvoza premoga—največ iz Anglije in iz Porurja. Uvažale so skupaj približno 6.8 milijonov meterskih ton na mesec. Anglija, Nemčija in Poljska, ki so krile 5.6 milijonov meterskih ton tega uvoza, so dobavljale leta 1946 komaj 2.1 milijonov ton.

Te številke pokažejo že same od sebe, kako obupno mora biti pomanjkanje premoga v Evropi. Toda položaj je še slabši kot ga slikajo te količine, kajti upoštevati je treba še, da je bil namenjen del tega izvoza v Sovjetsko unijo, ki pred vojno ni bila med deželami, ki so uvažale premog.

Kaj sledi iz teh števil? Le to, da je malo izbire—evropske dežele bodo morale ali počakati, zadržati pasove in obnavljati svoja gospodarstva mnogo bolj počasi kot nameravali, ali pa bodo morale uvažati premog iz Zedinjenih držav Amerike.

Lani so izvozile Zedinjene države 16.4 milijonov meterskih ton. Pred vojno izvoz ni dosegel niti 100,000 ton. Verjetno je, da si bo Amerika prizadevala v tekočem letu, da podvoji svoj izvoz, toda vprašanje je, ali bodo mogla ameriška pristanišča zadostiti tako silnim zahtevam.

To vse nam pove, da trpe mnoge evropske dežele pomanjkanje premoga, toda kaj to pomeni, je treba šele doognati in premisliti. Nekatere dežele so izredno težko prizadete, kajti dočim morajo nekatere izmed njih uvažati le toliko premoga, kolikor jim ga primanjkuje radi nekoliko nezadostne domače produkcije, je nekaj tudi takih dežel, ki tega goriva sploh nimajo, tako da je njih življenje odvisno od uvoza premoga. Pomislimo le na skandinavske dežele, ki so najvažnejši kupci ameriškega premoga v Evropi.

V vsej Evropi je ena sama dežela, ki proizvaja več premoga kot pred vojno, to je Francija, in to pred vsem radi tega, ker dela v njenih premogovnikih preko 100,000 tujih delavcev, med njimi 60,000 nemških vojni ujetnikov. Toda tudi v Franciji odpade na posameznega kopača manj premoga kot pred vojno—0.61 mesto 0.85 kot pred vojno.

Poljska je danes poglavitna izvozna dežela v Evropi, toda to le radi tega, ker je prevzela nekatere izmed najboljših prejšnjih nemških premogovnikov. Na sedanjem poljskem ozemlju je bilo pred vojno izkopanih približno 5,000,000 ton mesečno, a zdaj 4,500,000 kar je precej dobro, ako pomislimo na splošne razmere. Čim bodo poljski vladi na razpolago ameriški krediti za nakup moderne opreme, je pričakovati, da bodo Poljaki kmalu dosegli svoje predvojne številke. Malo verjetno pa je, da bo Evropa v splošnem deležna znatnih dobav premoga iz Poljske, ki bo zalagala pred vsem dežele ležeče v ruski vplivni zoni.

Splošni položaj v Evropi je torej tak, da ni pričakovati, da si bodo tamonjski narodi mogli sami pomagati v do glednem času s svojo lastno produkcijo, ali z uvozom bilo iz Anglije ali iz Nemčije. Politične razmere so take, da ni mogoče reči, kdaj bo mogla nemška produkcija svobodno obratovati in se razviti na predvojno stopnjo. Britanija je uradno naznanila, da od nje ni pričakovati ničesar. Vsaj ne za neposredno bodočnost. A poljska, ki je danes eden največjih producentov premoga v Evropi, bo najbrže nadaljevala svoje dobave v vzhodnih predelih kontinenta.

Ameriški rudarji bodo morali torej v prvi vrsti napeti svoje sile, da pomagajo evropskim deželam v tem bistveno važnem vprašanju.

UREDNIKOVA POŠTA

Pisma iz grahovske okolice

Podpisani sem prejel zanimiva pisma iz rojstnega kraja; eno piše hčerka nečakinje iz Bločice, drugo pa Krajevni odbori vasi Lipsenj pri Cerknici. V slednjem pismu je obvestilo, da so prejeli prvo pošiljko denarja za krajevno knjižnico v Grahovem pri Cerknici. Pismo sorodnice Mieke Intihar je sledeče vsebine:

"Bločice, 30. januarja 1947.
"Dragi mi sorodniki!
"Po dolgem času se Vam zopet oglašam, dragi stric. Čez dan mi čas ne dopušta, zvečer hodim pa na mladinski sestanek in k političnim uram, tako da sem vedno zaposlena.

"Dragi stric, ne morete si misliti, kakšno veselje je zavladalo v naši okolici, ko je tovariš upravitelj šole Grahovo, Stanko Novljan v 'Domu ljudske prosvete' prečital Vaše pismo, v katerem pišete, da skupno z tovariši in tovarišicami zbirate dolarje za našo knjižnico. Po vsej dvprani se je razlegal kričec glas: 'Živeli naši slovenski izseljenci v Ameriki, živeli naši rodni bratje in sestre, živeli, živeli, živeli...!'

"Ne dolgo tega, se je širila zopet vesela novica—'Denar je že tu!'—Ogenj veselja je zanelil srca ljudstva, posebno naši mladini. Sedaj mladina še bolj veselo in navdušeno hodi na redne mladinske sestanke.

"Na naših sestankih čitamo in študiramo razne članke iz dnevnega časopisa ter knjige 'Kako se je kalilo jeklo,' 'Leninova mati' itd.

"Nedavno sem bila izvoljena za odborico Krajevne podružnice Rdečega križa Slovenije (RKS) in odborica Ljudska mladina Slovenije (LMS), obenem sem odgovorna za Stepa čas mladine. Na Sten času pišemo samouk, razne spise o tovarišu maršalu Titu, o rodni domovini Jugoslaviji in bratski Sovjetski zvezi.

"Dragi stric, obenem Vam prilagam moj prosti spis, kateri se čita tudi na našem Sten času. Mogoče Vas bo zanimalo?

Bogastvo in lepota Slovenije!

Slovenija.—Gorenjsko, zazre naj tja oko—mogočno videl stati, slovensko boš goro.

Veliki Triglav tam stoji, v nebo upira gore tri,—lepota njega v soncu se blešči, prekrasen si—slovenski biser ti.

Na jugu morje nas krasi, nebroj otokov v njem sedi—veliko rek se v vanj vali, Jadran slovenski s Trstom si!

Vinska trta—žitno polje, bodimo vedno dobre volje,—iz dneva v dan nam gre na bolje, bogastva mnogo—rodi nam polje.

So lepa mesta in vasi, železnice na vse strani,—po cestah avto krog drči, izpod hriba potok žubori.

Stoje slovenske elektrarne, veliki rudniki, tovarne,—država ljudstvo,—to je gospodar, maršal Tito je naš vladar!!!

Zimsko veselje mladine!

Mrzla zima je prišla, prinesla mnogo nam snega,—veliko mraza in ledu, mladini vendar ne strahu.

Mladina drsa se in smuča, na hribu cela je gozdu,—spusti navzdol se vsi po tiru, vsi v tekmo—niče zdaj ni pri miru.

Po strmih hribu zlo leti,

uglajane so vse sani,—kakšen pade—nič zato, še več veselja da nam to.

Zabava naša—fizkultura, za nas mladino zlata ura,—telovadimo se, smučamo povsod, iz tega zdrav, krepak, bo zrasel rod.

Na noč veselje to se neha, nekoliko mladina se upeha,—nato pa študija, kaj je in bilo je preteklo, ter čitamo 'Kako se je kalilo jeklo.'

Študija—to velik je pomen, naš narod mora bit' zgrajen,—kar rekel učitelj je, ne pozabimo, vsi pridno in vztrajno se učimo!
"V družini se imamo po navedi, zdravi smo, kar tudi Vam in Vaši cenjeni družini želimo prav iz srca.

"Mnogo lepih in pristrčnih polzdravov Vam pošilja sorodnica 'Micka Intihar, Miklova.'
Micka Intihar je stara šele 17 let, in kakor mi pišejo njeni starši, je zelo pridna. Z njenim očetom gre celo v gozd pripravljat les za gradnjo njih porušen hiše in jim je v splošnem velika opora.

Pismo od vaških odborov vasi Lipsenj pri Cerknici pa je sledeče vsebine:

"Lipsenj, 16. februarja 1947.
"Tovariš Franc Lunka, Cleveland, O.:

"Prejeli smo Vaš dopis, za katerega se Vam lepo zahvaljujemo in sicer vse organizacije vasi Lipsenj.

"Denar, katerega ste poslali v Grahovo, je že prispel, kot upamo, da Vas je že obvestil tovariš Stanko Novljan.

"Hvaležni smo Vam prav vsi za to pošiljko, zdaj vidimo, da na nas niste pozabili, ampak nam pomagajte, da si bomo obogatili znanje z lepimi in koristnimi knjigami.

"Naši stari in mladi kažejo veliko zanimanje do knjig. Do sedaj smo jih dobili sto petdeset (150). V teh dneh je začela naša knjižnica delovati. Obljubljamo Vam, da si hočemo pridobiti čim več znanja iz teh knjig.

"Veseli smo nas, če se boste še s kakšnim dopisom spomnili na nas. Veseli pa tudi nas, da ste po tako dolgih letih odsotnosti ostali zavedni Slovenci in Slovenke, da niste pozabili, da Vas je rodila prava slovenska mati.

"Drugič Vam bomo poslali še obširneje poročilo.

"Tovariške pozdrave vsem odborikom in prispevateljem pošiljajo vse organizacije.

"Za Osvobodilno fronto:

"Jože Mlakar, sekretar, Zdoljni Jošlov.

"Za Antifašistični žena:

"Justina Mašek, predsednica, Kolarica.

"Ivanka Kotnik, Mikavča;

"Anton Truden, Končarjev zraven Thina.

"Za Ljudsko mladino Slovenije:

"Nežka Sušteršič, sekretarka, Joškova.

"Anica Krašovec, Hribarjeva gostilna.

"Mirko Tauželj.

"Za Pionirje:

"Marta Zabukovec, Levčeva."

NE ODLAŠAJTE!

V januarju je bilo razposlano na vse domačine grahovske okraja obvestilo in pojasnilo. V dotičnem je bila prideljena tudi posebna vprašalna polja, na kateri se je prosilo, naj bi vsak pre emnik isto spopolnil in vrnil nazaj na podpisane.

Dotična polja je bila namreč glede našega sestanka, ki se bo vršil v nedeljo 20. aprila v Clevelandu, Ohio. Do sedaj se jih je odzvalo že lepo število,

toda še ne vsi, to je tisti, ki se nameravajo udeležiti omenjene, priredbe. Zelo je važno, da vsak odpošlje dotično listino spopolnjeno takoj, ker je nujne važno—
(Dalje na 3. strani)

Poročilo podružnice št. 106 SANS-a

Euclid, O. — Mnogo važnih stvari čitamo danes v raznih časopisih, ki tolmačijo in opisujejo vsakovrstne dogodke, ki se vrše po svetu.

Nas, ki smo se preselili v ta novi svet, vedno zanimajo novice iz domovine, iz katere smo prišli. Vemo o vsem, kar je bilo v preteklosti, vemo skozi kakšno gorje in trpljenje je šla naša rojstna gruda.

Potom SANSa se je že mnogo pomagalo prizadetin in se jim je vsaj nekoliko olajšalo trpljenje in težki položaj, v katerem se nahajajo.

Tako se je tudi pri podružnici št. 106 SANSa vedno delalo, da se čim več pomaga. V mesecu februarju smo poslali na glavni urad \$500 za otroško bolnišnico v Sloveniji in \$50 za upravo. Ta vsota je zbrana od posameznikov in tudi na prireditvi, ki se je vršila 24. novembra preteklega leta.

Dalje so darovali še sledeči:

Po \$5: Dramsko društvo "Naša zvezda", Katherine Kogoj, Mr. in Mrs. Louis Malich in L. Furlan. Mesto venca za pok. Joseph Strukelj so darovali Tony Tazvel, Anton Svelc, Anton, Mulec in Matija Svet.

Mesto venca za pok. Gertrude Bozich so darovali Mr. in Mrs. G. Bachel, Mr. in Mrs. Steve Barton, Mr. in Mrs. Vinko Coff in Math Pishler.

John Kantz je daroval \$2.60, društvo št. 450 SNPJ pa \$2.50. Članarino so ponovili po \$2: društvo št. 29 SDZ, Math Pishler, Frank Tegel, Frank Zagar, John Mihelich, Joe Hrvin, Joe Luzar. Po \$1: Joseph Sker in Prijatelj.

Najlepša hvala vsem darovalcem, ki so prispevali v ta plemeniti namen.

Za leto 1947 se je izvolilo sledeči odbor:

Predsednik Frank Zagar, podpredsednik Gusti Zupančič, tajnik A. Prezelj, blagajnica Mary Ster, zapisnikar Ciril Ozbich.

Nadzorni odbor: John Korosec, Mary Segulin in Cecilija Golob.

Publicijski odbor: John Korosec in Anton Svelc.

Seje se vršijo vsaki tretji torek v mesecu v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Zeleti je, da bi se člani in zastopniki še v nadalje udeleževali sej v velikem številu.

Zavedati se moramo, da v stari domovini naši bratje in sestre še vedno potrebujejo našo pomoč.

A. Prezelj, taj. podr. št. 106 SANS.

Vabilo na redno sejo "Slov. demok. kluba"

Euclid, O. — Slovenski demokratski klub v Euclidu poziva članstvo na redno mesečno sejo, katere se vrši v sredo zvečer dne 19. marca v navadnih prostorih Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Na to sejo naj pridejo vsi člani in članice, da spoznajo novi odbor, katerega so si želeli imeti. Člani in članice so tudi naprošeni, da na sejo pripeljejo tudi kakšnega novega člana. Assessment je tako majhen, da ga lahko vsak plača.

Letos se bodo vršile županske volitve in je potrebno, da se organiziramo tako, da iz našega kluba storimo res močan klub, ki bo lahko tudi nekaj odločil o izidu teh volitev.

Star pregovor pravi: "V slogi je moč, sloga jači, nesloga pa tlači."

Po seji bo nekoliko okrepčila za prisotne. Torej, pridite prav gotovo na to važno sejo.

John J. Gabrenja, začasni zapisnikar.

Vasilj Grossman:

Nacistična klavnica v Treblinki

(Iz ruščine prevlel: J. Kaučič.)

(Nadaljevanje)

Kljub strogim Himmlerjevim odredbam, pa se nacistom ni posrečilo obdržati v tajnosti enega izmed največjih zločinov človeštva. Strašna tragedija treblinske konvejerne klavnice pa ni bila odkrita samo zato, ker je ostalo mnogo živih prič. Nikakor ne. Priče so samo s prisego potrdile gestapovska zverstva, katere so se vršila v treblinski klavnici. Danes nam je dobro znano, da sta Hitler in Himmler—prepričana v svojo zmago—sklenila tekom leta 1942 uničiti vse tiste, ki niso bili več sposobni za težko delo in vse Judovsko prebivalstva vzhodne Evrope. Danes prav lahko dokazemo, da glavne številke teh masnih umorov padajo na leta 1942, to je na leto, ko so bili nacisti še povsod zmagoviti. Seveda, ako bi bila zmaga Hitlerja in Mussolinija, bi prav lahko skrila pred svetom, vse strašne zločine svojih dejanj; znala bi zavezati jezike vsem živim pričam, pa četudi bi jih bilo na milijone. Da se ni tako zgodilo, se imamo pred vsem zahvaliti tistim, ki so pozimi leta 1942—1943 bili borbo na življenje in smrt pod Stalingradom, dočim so tisti, ki danes tako glasno kriče neki "slavni zmagi", takrat molčali ko grob, ko se je za hrbotom nacističnih kohort prelivalo cele reke nedolžne ženske krvi in gorelo milijone človeških bitij v krematorijih!

Zato odločno povdarjam: Naša Sovjetska armada je bila tista uničujoča moč, ki je razbila Hitlerjeva roparska polčista v prah, prekrizala njihove načrte za nemški "lebensraum" in da jim ni uspelo skriti svojih krvavih zverstev v Treblinki, Majdaneku in Oswiecimu.

Danes priče teh zločinov, ki so ostale žive, lahko svobodno govorijo. In one glasno govorijo! Zato je glasno zakričala zemlja in nebo. Danes lahko svobodno hodimo po treblinski konvejni klavnici, kateri se Dantejeve pekkel lahko primerja le kot nedolžna satanska igra človeške domišljije. Dante takšnih prizorov ni videl v svojem pekl.

Vse to kar sem do zdaj opisal, je sestavljeno iz pripovedovanja živih prič, katere so po srečnem naključju ušle smrti in iz priznanj ujetih nacističnih rabljev, kateri so od besede do besede potrdili vsa ta pripovedovanja ter jih v mnogih slučajih še dopolnili. Vse te priče sem osebno obiskal. Njihove zapriščene izjave in obtožbe leže na mizi pred menoj, vse je jasno in vse se tako čudežno vjema v vseh najmanjših podrobnostih—od komandantovega psa "bari", pa do naganjanja ljudi v plinske celice.

Jeseni leta 1942, so nacisti segnali vse Judovsko prebivalstvo vzhodne Evrope v takozvane Getto, po zapadnih državah pa v razna kazenska taborišča. Milijone Judov se je na enkrat znašlo, kakor podgane v pasti. Samo v Varšavskem Getto se je nahajalo preko 500 tisoč Judov. To sistematično segnanje Judov v Getto, je bila prva etapa Hitlerjevega načrta za totalno uničenje judovskega prebivalstva v Evropi. Leto 1942—leto nacističnih zmag—sta Hitler in Himmler izkoristila svojega drugega satanskega delo načrta: za totalno fizično uničenje Judov. Danes vemo, da je takrat nalašč zato prišel v Varšavo sam Himler, ki je imel nalogo, da izvede ta satanski načrt.

Začetkom julija 1942, so začeli prihajati prvi vlaki z na smrt obsojenimi žrtvami iz Var-

šave in Čenstohova. Te prve rtrve so nacisti izstavili iz Getta s pretvezo, da jih pošiljajo na poljska dela na Ukrajino. Ker se v tem času vrši na Ukrajini žetev, so mnogi res nasledili gestapovskim lažem. Vsak posameznik je smel vzeti s seboj na vlak po 20 kilogramov prtljage in živeča za tri dni. Vožnjo so morale žrtve plačati iz lastnega žepa do postaje "Ober-Meidan", ki je bila pa samo tajno gestapovsko ime za treblinsko klavnico. Kljub strogim odredbam, se je glas o masnem pobijanju v treblinski klavnici naglo razširil po celi vzhodni Evropi, zato se Nemci niso več posluževali imena Treblinka, ampak so to ime nadomestili z "Ober-Meidan", ki ni bilo označeno na nobenem zemljevidu.

Med odpravljanjem ljudi na vlake so se gestapovci obnašali tako sumljivo, da so mnogi ljudje začeli sumiti nekaj slabega. V vagonu so tlačili po 180 do 200 ljudi, moške in ženske, stare in mlade. Med potjo jim niso dali niti enkrat jesti in celo vodo so si morali kupovati; zgodilo pa se je največkrat, da so gestapovci denar vzeli, vode pa niso prinesli. Mnogo žrtv je med potjo oslabele od izčrpanosti in neznozne letne vročine v vagonu in mnogo jih je radi tega umrlo. Vrata vagona se nobenkrat niso smela odpreti in ljudje so morali opravljati svoje človeške potrebe kar na mestu v vagonu. Vse to in pa naglo razkrajanje človeških trupel, je širilo neznozen smrad, da so ljudje padali v omedleavico. Če je kdo slučajno prižgal luč, da pomaga svojemu bližnjemu, je straža takoj začela streljati po vagonu. Abram Kohen iz Varšave je rekel, da je bilo ob taki priliki v njegovem vagonu ubitih pet oseb in več ranjenih, ko je nekdo prižgal luč, da pomaga svojemu sorodniku.

Pod popolnoma drugačnimi razmerami so pa nacisti vozili v Treblinko žrtve iz zapadnih krajev. Tem ljudem ni bilo nič znano o treblinski klavnici in so prav do zadnjega trenutka—ko so že odmetavali denar in dragocenosti v zaboje—mislili, da jih res pošiljajo na Ukrajino kot koloniste. Pred odhodom na vzhod so jim gestapovci slikali vsakojake ugodnosti, ki jih čakajo v Ukrajini. Vlaki z žrtvami iz zapadnih držav so sestojali iz osebnih vagonov, z redkimi železniškimi uslužbenci in brez vsakih vojaških straž. Med potjo, kadar je vlak stal, so otroci "kolonistov" tekali po postajah in vpraševali ljudi: "Ali je še daleč do 'Ober-Maidena'?"

(Dalje prihodnje)

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Trafford, Pa. — Dne 3. februarja se je smrtno ponesrečil z gasolinskim plinom (carbon monoxide) Jack L. Runtich, star 24 let, član SNPJ. Pri bojni mornarici je služil zadnjih šest let in imel čin "Chief Petty Officer". Zapušča mater, tri sestre in šest bratov.

Chicago. — V okrajni bolnišnici se zopet nahaja Joe Koprivce, brat Mary Bizjakove. On je bolan že par let in zdaj je zopet v kritičnem stanju ter ga držijo pri življenju s transfuzijo krvi. Družina prosi prijatelje in znanca za kri. Kdor mu jo hoče podariti, naj gre v okrajno bolnišnico in se javi v oddelku za oddajo krvi za Josepha Koprivca.

Katoliški duhovnik poroča, da v Rusiji vrši svoj poklic brez kakršnihkoli ovir

MOSKVA, 17. marca (Poroča John M. Hightower za "Associated Press")—Rev. George Antoni Laberge, edini rimsko-katoliški in edini ameriški duhovnik v Moskvi, je danes poročal, da so tekom enoletnega bivanja v Sovjetski zvezi oblasti slej ko prej postopale napram njemu z vso vljudnostjo, in da je lahko pridigal nauke svoje cerkve brez kakršnihkoli ovir.

Rev. Laberge, 41 let stari župnik francoske cerkve St. Louisa, upravlja župnijo, katere člani so večji del sovjetski državljani. Obiskal sem ga danes v njegovi mali, več kot sto let stari cerkvi, do katere se pride po petminutni vožnji iz središča mesta.

Izrazil je mnenje, da je verski

položaj še vedno "v razvoju," da pa je prepričan, da bo izid ugoden.

"Bili so zelo uljudni napram meni od vsega začetka," je dejal Rev. Laberge. "Dovoljeno mi je bilo delati obiske v privatnih hišah in bolnišnicah, kjer so bili bolniki. Pridigam svobodno katoliške nauke, ne da bi se mi pri tem delalo najmanjše neprilike. "V teku zadnjih šest mesecev so mi bili dovoljeni štirje obiski v Leningradu in trikrat sem ostal tam teden dni v svrhu obdržavanja verskih obredov v tamkajšnji francoski cerkvi."

Dejal je, da ni popolnoma nepoučen o položaju izven Moskve in Leningrada, da pa raje govori le o tem, kar mu je osebno znano.

Gospodarska borba med domačini Indonezije in Nizozemske postaja čedalje ostrejša

AMSTERDAM, 12. marca. (O.N.A.) — Nizozemska vlada je sicer izjavila, da je pripravljena skleniti sporazum z indonezijskimi nacionalisti, toda leti niso videti posebno vneti za te predloge. Nizozemski uradni krogi priznavajo, da je v ozadju tega spora zadeva velikega gospodarskega pomena, borba na gospodarskem polju, ki postaja hujša od dneva do dneva.

Nizozemske oblasti so Indonezijcem prepovedale izvoz kavnika in cinchona lubja, in sicer iz razloga, da so ti pridelki zrasli na plantažah nizozemskih naseljencev ali pa drugih inozemcev, ter da so bili v teku revolucijskega gibanja pokradeni. Nizozemske oblasti so prepovedale izvoz vseh vrst blaga iz vzemši riža, katerega sade pred vsem domačini sami.

Neizogibna posledica te prepovedi je seveda, da je tihotap-

stvo zacvetelo ter da odhajajo dan na dan ogromne količine blaga iz dežele po prepovedanih potih. Iz Sumatre na primer pošiljajo domačini strojno opremo iz plantaž v Singapur, kjer ga kupujejo angleški posestniki, katerim so bili Japonci pokradli vse.

Indonezijci sami priznavajo, da imajo malo dobička od tega, ter da bodo morali pozneje z velikimi stroški nadomestiti tako zapravljeno imetje, toda izgovarjajo se, da si na noben drug način ne morejo preskrbeti potrebnega denarja za nakup najpotrebnejših predmetov za življenje.

Dr. Gami, indonezijski minister za gospodarske zadeve, je priporočil, da se začne pogajanja, v katerih bi se dognalo, kaj naj bo Indonezijcem dovoljeno izvažati, in kaj je neoporočeno zares imetje Nizozemcev.

Rdeči križ pomaga potrebnim preko morja

Preko 75.000.000 moških, žensk in otrok v 46 nizozemskih deželah je tekom zadnjih sedem let prejelo pomoč, ki jo je nudil Ameriški rdeči križ. Tako je naznanil predsednik organizacije, Basil O'Connor.

Pomoč Rdečega križa sestoji pretežno iz obleke, zdravstvenih potrebščin in izbranega živeža za otroke in bolne, obenem pa Rdeči križ izpolnjuje programe drugih organizacij. Več kot 39.000.000 kosov obleke, 1.193.000 parov čevljev in drugega obutja, 4.000.000 vatlov (jardov) blaga in velike količine mleka se je dostavilo potrebnim. Od konca vojne sem se je porazdelilo približno 9.000.000 živčnih paketov, ki so bili prvotno pripravljene za vojne ujetnike. Teh so bili deležni pregnanci, zavetišča in druge institucije v osvobojenih in okupiranih deželah.

Devet inozemskih dežel bo še nadalje prejelo pomoč, vsaj za nekaj mesecev in nov program bo izvajal potom Ogrskega rdečega križa kateremu bo Ameriški rdeči križ oskrbel dostavo reliefa v vrednosti \$1.750.000. Ogrska sama bo dobila pomoč v obleki, zdravilskih potrebščinah in opremlj.

Dodatno k temu novemu programu prejema pomoč sledeče dežele: Finska, Norveške, Avstrija, Nemčija, (izključno pregnanci), Poljska, Romunija, Jugoslavija in Kina.

Zdravilske potrebščine, živež in obleka tvorijo večidel nujnostnega reliefa razpodeljenega v kraju. Pomoč v omenjenih deželah se porazdeljuje potom (7) mačih agencij, navadno potom Rdečega križa vsake posamezne dežele, nadzoruje pa razdeljevanje predstavnik Ameriškega rdečega križa.

Predstavniki Ameriškega rdečega križa nudijo specializirano

pomoč pri porazdeljevanju tudi francoskemu, belgijskemu, holandskemu, norveškemu, kitajskemu in čehoslovaškemu rdečemu križu; to vključuje tehnično pomoč v izvajanju programov za zbiranje krvi, (za transfuzije) dalje za bolnišniško vežbanje in izvajanje zadatkov Mladinskega rdečega križa. Bolnica z 200 posteljami se bo postavila Grškemu rdečemu križu in moderne naprave (za bolnice) so bile odposlane Avstrijskemu rdečemu križu.

Solnine, štipendije in obiski v svrhu študij za poglavitno osebo je sestrskih društev Rdečega križa, je oskrbel ozir. začrtal Ameriški rdeči križ, da se tako omogoči tozadevne študije in vpogled v delovanje v Zed. državah, s čemer se organizacijam preko morja nudi znanje, ki ojača njihove programe doma.

Za nadaljno izvajanje programa Ameriškega rdečega križa se zbira prispevke tekom marca. Minimalna potrebna vsota znaša \$60.000.000. Sleherni Američan je dolžan iz človečanskih ozirov do svojega bližnjega, da daruje kolikor more za to potrebno delovanje, ki je svetovnega obsega. Tako meni predsednik ameriškega Rdečega križa, Basil O'Connor, ki je s takim apelom otvoril, pravzaprav naznanil letošnjo kampanjo zbiranja.

Bon Air, Pa. — Uršula Prščin je prejela vest iz starega kraja, da je v Labočevem umrl njen brat Tone, po domače Zakari-tarjev. Pokojni je bil več let v Ameriki, okrog Pittsburgha in Carnegieja, Pa., leta 1927 pa se je podal v stari kraj. Tamkaj zapušča ženo—poročen je bil samo sedem tednov—kakor tudi brata in sestro, tukaj pa več sorodnikov poleg sestre.

Nova prestolnica za Nemčijo

PARIZ, 10. marca (O. N. A.) —Francoski diplomat, ki se je nedavno vrnil iz Moskve, ki pa ne bi rad, da postane njegovo ime znano, poroča, da je Rusija pripravljena podpirati francosko zahtevo, da dobi Nemčija novo prestolnico.

Francija bi mogla baje v zameno podpreti rusko stališče v zadevi organizacije nemške centralne vlade, to je v vprašanju ali naj bo Nemčija centralno urejena ali federalna država. To je vprašanje, ki bo nedvomno važen predmet razprav na konferenci štirih zunanjih ministrov v Moskvi.

Francozi se silno boje tega, da bi utegnili Prusija zopet postati najvplivnejši del Nemčije, posebno ako bi Berlin ostal administrativni center dežele. Francija bi radi tega želela, da postavi prestolnica nove Nemčije neko drugo mesto, najbolje nanovo ustanovljeno—kot sta bila na primer Washington ali Canberra—kot upravni center dežele.

Mesto naj bi bilo naseljeno izključno le po civilnih nastavljenicah, ter naj bi bilo zgrajeno ne-kje v zemljepisnem središču Nemčije.

Zviti načrt italijanskih imperijalistov, da se polastijo Julijske pokrajine

(Nadaljevanje s 1. strani)

Italiji dovoli, da obdrži vse kolonije, ki jih je imela, predno je fašizem prišel na oblast in da se jo osvobodijo plačanja vsakih reparacij, in sicer zaradi "njenih prispevkov v vojni", (ko je po Sloveniji, Hrvaški in Dalmaciji požigala mesta in vasi, ter morila jugoslovansko prebivalstvo!) Končno, pravi ta Liga v svoji resoluciji, naj se Italijo takoj sprejme v organizacijo Združenih narodov.

DROBNE IZ OBNOVE V JUGOSLAVIJI

Vas Bilice pri Šibeniku v Dalmaciji je bila med okupacijo popolnoma iunčena. Ker se obnova porušeni in požganih zidov ni izplačala, so začeli po osvoboditvi blizu starih Bilic graditi novo naselje. Nove Bilice bodo sodobna vas. Dosedaj so dogradili 16 večjih stanovanjskih poslopj, nameravajo pa zgraditi nad sto stanovanjskih zgradb in prav toliko hlevov in gospodarskih poslopj. Novo vas križajo široke nove ceste. Blizu vasi bodo uredili park in fizikurno igrišče, sredi vasi pa bodo zgradili veliko zadržno zgradbo za družno klet in prosvetni dom. V nove Bilice bodo napeljali tudi vodovod in elektriko.

V Borajih, Vodicah in v Sonokvičih v Dalmaciji so končali gradnjo osnovnih šol. Sedaj so v teku notranja dela, ki jih nameravajo opraviti v rekordnem kratkem času, da se bo lahko pričel spet redni pouk.

Na Roškem Slapu v Dalmaciji so izročili prometu nov most, ki veže vzhodni, zapadni in severni del Dalmacije. Za gradnjo mostu, ki jo je vodil gradbeni odsek Okrajnega ljudskega odbora Šibenik, so porabili 150.000 din.

V STUDIENCIH SO DOBILI PIONIRJI LUTKOVI ODER

Na pobudo mladinskega aktiva v Studenčih pri Mariboru so dobili tamkajšnji pionirji lastno lutkovno gledališče, da bi se lahko pionirji vsestransko razvili. Prva predstava v tem gledališču je bila 25. januarja. Številen obisk je dokazal, kako hrepenijo pionirji po takih gledališčih. Pri lutkovnem odru sodeluje 12 mladincev in mladink.

Urednikova pošta

(Nadaljevanje z 2. strani)

sti, da se bo vse uredilo in pravilo.

Zato ponovno opozarjam in prosim vse domačine iz Martinjaka, Grahovega, Bločice, Bloške Police, Lipsenja, Goričice, Gornjega jezera, Lazov, Otoka in Žerovnice, da isto listino spopolnijo in jo takoj vrnejo na podpisane. Hvala lepa!

Frank E. Lunka, 15413 Lucknow Ave., Cleveland 10, Ohio.

Naslednje pismo sem prejel pa od nečaka Franceta Telič, sina moje sestre France. On mi piše sledeče:

"Žerovnica, 2. marca 1947. "Dragi ujec!

"Vaše pismo sem prejel z veseljem. "Matija je dobil službo za

sprevednika pošte na avtobusu v Celju. Jože enako službo na Rakeku. Tako, da so vsi v službi in s plačo zadovoljni.

"Naše sorodstvo se je za časa borbe obnašalo dobro; od Nivčih najbolj France, tisti, ki je v borbi Osvobodilne fronte padel kot odlični partizan.

"Kar se tiče Jeretovega Janeza (Znidaršič), moža Nivče Ance, je pa resnica, da je toliko prestal, in da je odličen mož.

"Kar se tiče naše matere, so pa prestari, da bi razumeli našo novo politiko.

"Spominjam se Vas v toliko po tisti palčki, ki je imela svetlo kluko.

"Kar se tiče naše Pepce, se udeležuje vseh sestankov mladine. Sedaj je odbrana k pomožni milici v Žerovnici. So po vseh vseh po šest fantov in deklet.

"Zaposleni smo vsi. Jaz imam v oskrbi organizacijo voznega društva, sem izvoljen za pred-

sednika Grahovo, Bločice, Bloška Polica, Gornje jezero, Lipsenj in Žerovnica. Sklepanj pogodbe in dajem navodila za spe-ljavo lesa iz gozda v tovarne.

"Kar se tiče Lukovga gospoda, je bil z vaščani; on je vse vprašal nas terence, kam sme in kaj ne sme, hudega ni on nikomur prizadajal; natočevanje pa skozi njegove brate, kateri so dosti zakrivilili—so pa prejeli svoje plačilo.

"Zadevo Ratkove iz Nadleske Vam na kratko opišem: Njen mož je bil vodja, stari partizan. Če ni mogel drugi izvršiti naročila, je njen mož. Ker ga pa niso mogli dobiti, je mogla ona dati življenje. Na begu so jo dobili domobranci, bila je noseča, in so živi izrezali otroka iz njenega telesa ter jo nepopisno mučili in umorili. To je bilo ob nemški ofenzivi. V Babnem polju so partizana, katerega so vjeli, živemu oči ven vrtali, ali pa ga rezali.

"Učiteljico v Starem trgu, pisala se je Prešeren, doma iz Ljubljane, ki je tam službo vršila 10 let, in so jo otroci imeli za mater, so umorili. Prišli so domobranci jo dobili med poukom v šoli in jo odpeljali. Otroci so se jo držali in jokali, prosili zanj, pa ni nič pomagalo. Gnali so jo čez Sv. Ano, in potem zaklali v Goščah. Zakopali so jo potem med smrekami ljudje od Sv. Stefana. Ko je ofenziva minila, so prišli iz Starega trga ljudje in so jo odkopali in odpeljali v Lož in jo tam drugič pokopali. Dejali so, da si je zaslužila, da mora biti tam pri njih zakopana,

da bo imela šolska mladina za spomin njen grob.

"Kljub težkim časom, ki so bili pri nas, so bile vse osebe, ki so dale življenje v Osvobodilni fronti, spoštljivo pokopane.

"Kar se tiče gospodarstva, se načrtno razvija. Veleposestva so razdelili, to je Krajcavo v Grahovem, Premrovo v Martinjaku in vseh ostalih domobrantskih družin, kar so si zaslužili. Pri delitvi sem dobil tudi jaz delež. Delavstvo je zaposleno vse. Za spomlad se zelo pripravljajo, da si spet obnovijo, in se že vozi opeko za strehe.

"Končam in Vam želimo vsele velikonočne praznike vsem skupaj.

"Družina Telič."

Chicago. — Dne 22. februarja sta v družbi prijateljev in znancev obhajala srebrno poroko John in Mary Cajhen.

VDOVA

Z DVEMA HČERKAMA, vse tri zaposlene, želi dobiti v našem stanovanju 2 ali 3 sob. Kdor ima naj pusti naslov v uradu tega lista.

VETERAN

z ženo in 4-letnim sinčkom nujno potrebuje stanovanje s 4 ali 5 sobami; na zapadni strani mesta. — E. J. CIPPERMAN, OR 5594.

Dve odrasli osebi

brez otrok želita dobiti v našem stanovanju s dvema ali tremi sobami. Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

The EMBASSY Bar

300 W. Center St., Anaheim, Calif.
V SREDIŠČU ORANŽNE DEŽELE
28 milj od Los Angeles na Route 101

Cocktails - pivo - žganje
Izvrstna hrana

PRIJAZNO SE PRIPOROČAMO PRIJATELJEM
IN ZNANCEM TER OBISKOVALCEM V
CALIFORNIJI, ZA OBISK

Lastnika:

Bill Sitter in Chas. Lusin
bivša Clevelandčana

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

SLOVENSKA
KUCHARICA

NOVA KNJIGA S KUHINJSKIMI RECEPTI
sestavljena po Ivanki Zakrajšek v New Yorku

JE NAPRODAJ V URADU

"ENAKOPRAVNOSTI"

CENA KNJIGE \$5

Naznanilo in zahvala

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem
naznanjamo tužno vest, da je umrl naš dragi oče

Frank Trebec

Zatisnil je svoje blage oči dne 1. februarja 1947. Pogreb se je vršil 5. februarja iz Joseph Železovih prostorov na Highland Park pokopališče, kjer se je njegovo truplo vpepelilo po njegovi želji.

Blagopokojnik je bil rojen v vasi Lokev pri Trstu.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence cvetja k njegovi krsti. Našo zahvalo izrekamo sledečim: Mr. in Mrs. Anton Glazar, Mr. in Mrs. Staiduhar, Mr. in Mrs. Frank Skabar, Mr. in Mrs. Stofa, Mr. in Mrs. Prosek, Mrs. Frances Hočevan, Mr. in Mrs. L. Perhavec, Mr. in Mrs. M. Perhavec, Mr. in Mrs. W. Pawell, Mr. in Mrs. J. Plesko, Acme Dry Cleaning Co., Mr. in Mrs. Kovač, Collinwood Dry Cleaning Co., Mr. in Mrs. Skryanc, Mr. in Mrs. Geo. Mosnik, Mr. Andy McLeomore, Mr. Vincent Schenk, društvu Lunder-Adamič št. 28 SNPJ.

Dalje hvala vsem, ki so darovali za trpeče sirote v stari domovini in sicer sledeči: Mrs. Molly Božeglav, Mrs. Frank Kovič, Mr. in Mrs. Louis Stopar, Mr. in Mrs. Mlakar, E. 61 St., Mr. in Mrs. John Mlakar, Sylvia Ave., Mr. in Mrs. John Jalovec, Mrs. John Aussek, Mrs. Ana Vadnal, Mr. A. Sila, Mr. in Mrs. A. Jankovič.

Našo zahvalo izrekamo cvetličarju Mr. Frank Jelarčiču za krasno sestavo vencev-cvetja. Vsem ga toplo priporočamo v enakih slučajih. Hvala vsem, ki so se prišli posloviti od pokojnika, ko je ležal na mrtvaškemu odru ter vsem, ki so ga sprejeli na njegovi zadnji poti.

Globoko zahvalo izrekamo vsem prijateljem, ki so dali svoje avtomobile v poslugu za spremstvo pri pogrebu.

Počivaj v miru, dragi oče, in lahka naj Ti bo ameriška zemlja. Spomin na Tebe pa bo ostal za vedno v naših srcih.

Žalujoci ostali:

Wanda Trebec poročena Staiduhar, hči Edward, vnuk
Hank, zet
Mrs. Carla Trebec

V stari domovini zapušča brata Ivana in dve sestri Marijo in Karolino.

Cleveland, Ohio, dne 18. marca 1947.

PREŽIHOV VORANC:

JAMNICA

ROMAN SOSEKSE

Spisan leta 1941. tik pred razpadom stare Jugoslavije

(Nadaljevanje)

K Zabevu je prišel samoza-vesten in poln zaupanja v svoj veliki vpliv na sestro, ko pa jo je zagledal sedečo na postelji, vso upadlo in izmučenih, skoraj praznih oči, ga je postalo strah. Ta strah se je še povečal, ko ji je segel v roke in je v njih začutil tuj, leden mrz. Bila sta sama v kamri. Sestra ga je dolgo molče gledala, potem pa je v njenih očeh zasijal vdan, ljub- beznih smehljaj, podobno one- mu pred davnimi leti, ko ga je prišla izpraševati, če je prav, da vzame Zabevo, in sta se sa- ma poslavljala sredi polja. Na- to je iz njenih ust prišel pro- seč glas:

"Kajne, Ahac, ti me ne boš preklel . . . ?"

Ahac je komaj pregnal otož- nost, ki ga je prevzela, in za- čel naglo govoriti, kar mu je prišlo na misel. Ne da bi se bil dotaknil pravega vzroka sestri- nega stanja, ji je ves omehčan govoril o njeni mladosti, o lepi domačiji, o pametnem možu, o lepem življenju, ki jo še čaka. Potem ji je previdno omenil, da človeka ni treba vsako stvar prehudo jemati, da se na svetu godijo še mnogo hujše, straš- nejše in krivičnejše stvari. Lju- dje, ki to počno, pa vendar ži- vijo srečno in so vrhu tega še čašteni in spoštovani.

Sestra ga je gledala s topimi očmi, iz katerih je tisti blaženi, mladostni smehljaj sprti izgi- njal, namesto tega pa je stopa- la vanje spet prejšnja čudna praznosta. Tedaj so zmrmlele tu- di poslednje besede v Ahacovih ustih. Nato se je sestra sklonila proti njemu in rekla:

"Ahac, jaz pa le mislim, da je z menoj preč . . ."

Ahac so zašklepetali zobje. Prepričal se je, da ga sestra ni poslušala in da njegove besede v njej niso našle odmeva. Po vsej sili jo je skušal še dalje tolažiti a njegov glas je postal- jal raskav in obupan. Naenkrat ni našel več besede. Takrat se je Neža stresla, potem pa je po- ložila glavo na kolena in pričela krčevito jokati. Zda je pre- magalo tudi brata, da se je sklo- nil k sestri in začel z njo vred jokati . . .

Zabevka se je prva zvedrila, dvignila glavo in pogledala brata z dolгим, votlim pogledom. Potem mu je naenkrat pomolila svojo uvelo desnico, katero je brat hlastno stisnil, a jo je mor- al kmalu izpustiti, ker je po- stajala vedno neobčutljivejša. In od tega trenutka se sestra ni več zmenila za brata . . .

Zabev in mati sta ga nestrp- no kot odrešenika čakala v ku- hinji. Toda ko sta videla nje-

gov obraz, nista imela kaj iz- praševati.

"Po zdravniku pošlji," je sve- toval Ahac ves skrušen ter se naglo odpravil domov . . .

Mati je skušala pripraviti hčer na zdravnikov prihod, toda komaj je mati izrekla besedo zdravnik, je hči začela vpiti, da ne potrebuje nobenega zdrav- nika, ker ji ni nič ni. Morali so jo pustiti pri miru. Še huje pa je bilo z njo, ko ji je mati začela govoriti o duhovniku. Tudi tega je odločno odbila, toda ne z be- sedami, s katerimi je bila v življenju vajena govoriti o du- hovníkih in ki jih je tudi v od- sotnosti vedno vikala.

"Kaj ima pa ta opraviti z me- noj? Ničesar nima iskati tu- kaj!"

Govorila je o župniku Vireju kot o kakem Moškopletu.

Jamnica je že govorila, da se je Zabevki zmešalo, in je pri- tem šepetala o čudnih stvareh. Edino dobro je bilo to, da Za- bevka ni postala nasilna, am- pak le zamišljena in otožna. Ne- tega dne pa je rekla materi:

"Pernjico bi rada videla."

"Pernjico!" se je zavzela ma- ti, ki za tako željo ni mogla najti nobene zveze. Tudi mož se je čudil, vendar so takoj posla- li ponjo. Še isti dan je prišla Pernjica k Zabevu. Bila je ne- prijetno iznenadena, skoraj bo- ječa. Zabevko je našla v kamri na postelji. Ob vstopu je pri- jazno pozdravila ženo, s katero nista imeli nikoli kaj skupnega, razen tega, da sta živeli kot dve gospodinji v isti soseski. Po- nudila ji je tudi roko. Zabevka pa ji niti ni odgovorila in ji tu- di roke ni dala, temveč je ne- premično obležala in s srepimi očmi strmela v obiskovalko. Ne- kaj časa sta se ženi molče gle- dali. Pernjica je bila trda žena in ni kar tako umaknila svojih oči. To čudno srečanje ji je bilo sicer dokaj neprijetno, vendar

WANTS DEBT REDUCED . . . Sen. William F. Knowland (Rep., Calif.), claims to be winning support in his fight for a budget amendment to earmark three billion dollars for public debt reduction before any reduction is made in income taxes.

"GRAMPS" . . . Grand prize win- ning photograph in WJZ amateur farm photo contest, taken by John H. Vendell, Massachusetts State college, Amherst, Mass. The con- test was held as part of farm news program broadcast over WJZ.

ni izgubila glave. Pripravljen je imela cel koš tolažilnih in bo- drilnih besedi, ko pa se je zna- šla pred temi zagonetnimi, sko- raj obtožujočimi očmi, je na svoje sklepe hitro pozabila in s stisnjenim srcem čakala, kaj bo. Tako je preteklo nekaj tež- kih minut. Potem je v Zabevki- nih očeh zapazila kresanje ne- kega divjega, škodoželjnega ognja in koj nato začela stru- pen, trgajoč se glas:

"Vuhej . . . Vuhej . . . da, da . . ."

Po teh besedah se je Zabev- ka obrnila k steni in je ni več pogledala, Pernjica pa je prišla iz kamre, da sama ni vedela ka- ko. Zda se ji je šele zasvitalo, zakaj jo je na pol blazna Zabev- ka poklicala k sebi. S te v ved- no večjo temo zagrnjene poste- lje ji je z glasom umirajočega človeka, ki se na svojo zadnjo uro sovraži, vrgla v obraz stra- hovito obtožbo za krivico, ob kateri je Jamnica sicer skomiz- gala z rameni, a se je nanjo že navadila . . . Domov dirajoči Pernjici se je pot od Zabeva do Pernjaka zdela kot pot večno- sti . . .

Nekaj dni pozna je Per- manca, ki se je v kratkem času znova postarala za deset let, ako ne še za več, z domačimi si- novci okopavala na njivi krom- pir. Streljaj niže pod njivo je Zabev trebil nekaj v meji. Bil je lep dan in tudi po sosednjih poljih je bilo vse živo plevic. Permanca se je včasih zravala in pogledala proti domu, kjer je bolna Zabevka ostala sama z otrokom. Zadnje dni je bilo z njo nekoliko laže, postala je pri- stopnejša, mnogo mirnejša in je kdaj pa kdaj prijemala že za kako delo. Zato so jo tudi pu- stili z otrokom samo doma.

Nenadoma pa se je sredi po- poldneva iz hišnega dimnika po- kadil slaboten, modrikast dim. Permanca je obšla huda slin- nja. Pri priči je zagnala motiko od sebe in se s prestrašenim vzdihom spustila v dir proti do- mu. Čeprav so se ji noge tresle od strahu, je starka zbrala vse svoje moči in tekla, kar se je dalo. Nekajkrat jo je slabost že tako premagala, da bi se bila skoraj zrušila, ali zla slutnja ji je vedno pomagala dalje. V di- ru ni niti zapazila, da so za njo začeli leteti tudi sinovi in Za- bev. Vsa izčrpana pa je s posled- njimi močmi pridirjala do hiše in planila v kuhinjo. En sam po- gled jo je prepričal, da je prihi- tela zadnji trenutek.

V krušni peči je plapolal ogenj, pred njo pa je stala z ve- likim loparjem v roki, na kate- rem se je smejal njen dveletni deklč s čistim, nedolžnim sme- hom.

"Kaj delaš, nesrečnica . . . ?" je zavpila Permanca, zgrabila otroka in se z njim vred neza- vestna zgrudila na tla. Ta hip je planil skozi vrata tudi Zabev s sinovi.

Pozdravil jih je divji smeh smeh zblaznele Zabevke. Zunaj pa je sijalo sonce tako lepo, tako sočno in zdravo, da je bil čez Jamnico razprostrten sam velik, srečen smeh . . .

TRETJI DEL

Prvo poglavje

Neko jesensko nedeljo brez sonca in s čemerikavim nehom je bilo na sejmišču pred jamniš- ko farno cerkvijo kakor vsako nedeljo zbrano veliko ljudi. Ne- deljsko opravilo se je pravkar končalo in soseska se je po sta- ri navadi zbrala pred cerkvijo. Tistega življenja, ki je na sej- mišču vladalo prejšnje čase ob

nedeljah, danes ni bilo zapaziti. Farani so bili čemerni kakor vreme in so se stiskali pod obe- ma lipama, kakor bi vedrili, če- prav ni deževalo. Župnik Virej, ki je z mežnarico Trezo kot zad- nji zapustil cerkev, se je začu- dil, ko je zagledal na sejmišču tako kopo ljudi. V cerkvi jih je videl komaj polovico. Maloduš- no je sklonil glavo in odhitel proti farovžu, ki je z razcemra- no streho stal v ozadju. Zadnje čase je bil obisk cerkve vedno slabši.

Jamnica se zadnja leta na vi- dez ni spremenila. Še vedno je sanjala vsa tiha sredi kadunje, iz katere je mirno molel proti nebu njen gotski zvonik. Kakor nekaj, je tudi še zdaj šumel skozi vas njen tihi potok. Od zgodnje vigradi pa do pozne je- seni so bila jamniška polja pol- na ljudi, ki so se mučili z zem- ljo, prekopavali njene oplaze, jo prenašali v koših z robov na odore in stiskali iz nje skromne pridelke. Pozimi je Jamnico za- padel visok sneg in zamel njene pragove, steze in poti. Na poko- pališču okrog cerkve je nastalo nekaj novih grobov, kamor so med drugimi odšli počivati tudi stari Ardev, fužinar Kovs, kan- didat Prežvek, ki je neke zime zmrmel v Mračnikovem reznja- ku, ker se je zvečer preveč na- pil. Nedavno so pokopali tudi najmlajšo izmed obeh Pernati- njih sirot, tisto, katero je vzel v rejo Dvornik in je bila stara šele petnajst let. Bila je zelo le- po dekle in ljudje so trdili, da bi bila še lepša, kakor je bila njena mati Liza. Ko so ji od- zvanjali zvonovi, je bilo vsej se- seski žal za njo. Navzlic temu pa se na pokopališču število grobov ni povečalo; kolikor je bilo novih, toliko jih je tudi iz- ginilo. Dvornik Tehant, katerega je mežnarica Treza kdaj pa kdaj najemala, da ji je na pokopali- šču pomagal delati red, je spro- ti izravnaval grobove, ki niso nič pomenili in za katere se ni- hče ni briga. Tako je izginil grob berača Vohneta, Černjakove si- rote, stare Kardevke in še mno- gi drugi.

(Dalje prihodnje)

Električno ledenico

zelo dobro ohranjeno, se proda za \$55.
Vpraša se na
819 EAST 185 STREET

Klavir

(piano), ki je v še prav dobrem stanju, se proda za \$10. Vpraša se na 1083 E. 67 St.

LEPO UREJEN PROSTOR ZA PIKNIKE
NA EDDY ROAD. MED OAK RD. IN ROUTE 91

V gozdu je novo plesišče, dobra voda, elektrika in vse, kar je treba za lep piknik, je v najlepšem redu.

GEO. KALIOPE FARM
IVANHOE 4490
POKLIČITE DOPOLDAN

Green Beverage

256 E. 156 Street
med Grovewood in Corsica Ave.
IMAMO 25 RAZLIČNIH VRST PIVE KAKOR TUDI RAZLIČNA VINA IN LIKERJE
ANTON IN PAULINE JANŠA
Pripeljemo tudi na dom
POKLIČITE KE 2570

ZA ZANESLJIVO ZAVAROVALNINO
proti OGNJU—NEVIHTAM—AVTO POŠKODBAM.
ITD., pokličite

JOHN ROŽANCE

v uradu EAST SHORE REALTY CO.—778 E. 185 St.
na uradu: IV 6561 — na domu: KE 3662

Dela za ženske

Jr. klerkinja, knjigovodstvo; začeti- nice učimo; 40 ur tedensko; pla- ča na teden; na zapadni strani. Za dogovor pokličite med 10. in 4. uro. OR 5442.

SIVILJE izurjene na zavesah, dra- peries; tedenska plača. Stalno de- lo. Decorator's Workroom, CH 6198.

Stenografka izurjena; prilika, da postane privatna tajnica; dobra služba, 5-dnevni tednik; dobra pla- ča. Zglasite se osebno. — Oxford Products, 1814 E. 40 St.

Lepotičarka, manicurist; plača in provizija; 5½ dni tedensko. Pol- ni ali delni čas. Samo izurjena se naj prihlasi. Michael's, Shaker Sq. WA 5200.

Billing klerkinja z nekoliko zna- njem dela na Burroughs calcula- tor. Plača od ure; 5½ dni tedensko; avditor. — PR 2323.

Fur Finisher izurjena ali dobra ročna šivilja. Stalno delo. Plača od ure. — F. Z. Cikra Inc., 1242 Euclid Ave.

Razno

Ne oddajte vaših starinskih pred- metov. Postavite jih na dražbo pri Frank's Consigners Antique Auction House, 3136 Lorain Ave., ME 5945. Ni dobimo najvišje ceno zanje.

2 FORNEZA NAPRODAJ. Eden na vročo vodo in premog; drugi na vroč zrak. Zmerna cena. Pokličite ob večerih ali čeli dan v ponedel- jek, četrtek, petek in soboto. — LO 7806.

VETERAN z ženo in malim otro- kom bi rad dobil 4 ali 5 sob v najem; če ne ravno sedaj, pa vsaj v teku enega meseca. Kdor ima za oddati ali bo imel, naj pokliče EN 1977, ali pa naj pusti naslov v uradu tega lista.

VAŠI ČEVLJI BODO ZGLEDALI KOT NOVI ako jih oddate v popravilo zane- sljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar

16131 ST. CLAIR AVE.

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY
18115 Neff Rd., IV 4221

Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za- varovalnino.

Posluga

RELIABLE SALES AND SERV- ICE—Ekspertna popravila na vseh izdelkih hišnih predmetov. Pridem- mo iskati in nazaj pripeljemo 9518 Madison Ave., AT 2278.

Popravila na cementnih in zidanih delih: "waterproofing", znotraj in zunaj; dovozi, kleti, itd. Vse delo jamčeno. Prosti proračuni. KE 7117.

Nov način za odstraniti stenski pa- pir. Moderniziramo, prenovimo in preuredimo. Takojšnja postrežba z barvanjem in papiranjem. Eks- pertno delo. PO 4878.

VODNI GRELCI
držijo 30 galonov vode; na elektriki, plin in olje; tudi incineratorji, za takojšnjo dostavo.
BARAN BROS. APPLIANCES
WA 3653

Zemljišča

WALTON AVE.—2 hiši vsaka za 2 stanovanji na eni loti; 6 in 5 sob spredaj; 5 in 5 sob zadaj; garaža za 3 avte. Pokličite lastnika ME 5210 ali ME 4848.

Za takojšnji prevzem—E. 70 St. bli- zu Hough; 7 sob za 1 druž., stanovanje treh sob na 3. nadst., hra- stovi podi; ognjišče; garaža. Pogoj. PO. 1500.

PRODA SE HIŠA ZA 2 DRUŽINI, na Grovewood Ave.
Vsako stanovanje ima 5 sob, fire- place, china cabinet; moderno ure- jene kuhinje, sploh vse udobnosti; garaža za 2 avta, velika lota.

Za vse podrobnosti pokličite
VERA SULAK
KE 6275, po 5. uri zvečer
KATHERINE J. WELTER, Realtor

DELIKATNA TRGOVINA
naprodaj; ima C 2 licenco za pivo in vino. Tedenski promet od \$700 do \$800. V slovenski naselbini. S stanovanjem. Cena \$9500.
CL 8880

NAPRODAJ
Bungalow s 5 sobami spodaj, 2 zgoraj; polna klet in podstrešje. Jeklena garaža. Morate videti hišo da jo boste cenili. Lastnik odpo- tuje iz mesta. Cena \$8,000. Zglasite se na 1158 E. 77 St., med Superior in St. Clair Ave., EX 6515.

Dela za ženske

Poslovodkinja za oddelek za di- rektno pošto odpremljenj; za izdajanje naročil in pregledovanje kopije ter nadzorovanje dveh de- lavcev. Plača \$175. 5-dnevni tednik. Mr. Hauck, 916 Guardian Bldg., CH 6202.

Dela za moške

TEŽAKI—neizurjeni; 30 do 45 let stari. Visoka plača od ure. — **KEMET LABORATORIES**
11901 Madison

TOVARNI NAKLADALCI—Plača od ure. Stalno delo.—C. C. C. High- way Inc., 2201 Orange Ave., Mr. Schwarber, PR 2600.

LESNI DELAVCI. Izurjeni pri delu okrog vrat; unijska plača; stalno delo. Zglasite se osebno. — Keen- Marshall Coal Co., 614 E. 152 St.

Pomočni predelavci na premogov- nem jardu. Unijska plača; stalno delo. Zglasite se osebno. — Keen- Marshall Coal Co., 614 E. 152 St.

Dober prodajalec

ki govori slovensko dobi izre- dno dobro priliko za prodajati Weather Seal okna in vrata. Pokli- čite za podrobnosti. — SH 8440.
Mr. Caskey.

OBREZOVALCI DREVJA
Mladi, neizkušeni možje. Plača od ure in za nadurno delo.
NELSON TREE SERVICE
9712 Euclid (zadaj)
7.30 do 9.30 zj. ali od 4.30 do 5.30 pop. — GA 8714

BUFFERS — POLISHERS

izurjeni na jeklu in aluminiju. Plača od ure poleg komada.
THE P. A. GEIER CO.
540 E. 105 ST.

Punch Press operatorji IN TOVARNISKI DELAVCI
1. in 2. shift; plača od ure
MORRISON PRODUCTS INC.
16816 Waterloo Rd.

TEŽAKI—Prekladalci tovara
Visoka plača od ure
Upisovalni urad odprto dnevno od ponedeljka do petka od 8. zj. do 4.30 pop.
WHITE MOTOR CO.
842 East 79th St.

TOVARNISKE DELAVCE SPREJMEMO

MATERIAL HANDLERS
40 ur na teden — Stalno delo
Plača — Dnevni shift
BISHOP & BABCOCK MFG. CO.
1285 E. 49 St.

Radial Drill Press operatorji

Fitters; mašinsti (layout)
45 ur tedensko. Plača od ure.
Lewis Welding and Engineering Co.
BEDFORD, OHIO

VETERANI—Prilika za izvežbanje za mehanična dela; služite, ko se učite dela z letalskimi instrumenti, električnih del in elektronike; dela na strojih in risbe (drafting), umet- no prezačenje in refrigiratorji. Če delate v eni izmed takih tovarn, skušajte napredovati. Nudimo pri- liko za študije na domu in večanje v tovarni. Učite se polni ali delni čas; če niste zaposleni, nudi- mo polni čas, stanovanje, treningo poleg vladne pomoči in plačo od ure. Starost ali izobrazba ni ovira. Pomagamo dobiti službo.
Mr. Napp, CL 7920

ZA PREKLADANJE TOVORA

Nickel Plate tovarno skladišče
E. 9th St. in Broadway
Plača 93½c na uro
Čas in pol za nad 8 ur
Zglasite se pri
Mr. George J. Wulff

Nickel Plate R.R. Co.

E. 9th & Broadway
SPLOŠNI TOVARNISKI DELAVCI
PRODUKCIJSKI DELAVCI
Conveyor pomagati—Assembly delo
Visoka plača od ure
Zglasite se na
Employment Office
FISHER BODY CO.
E. 140 St. in Coit Rd.

Dela za ženske

Stenografka. Stalna služba. 35 ur tedensko, 5 dni; odvetniški urad. Tedenska plača. 1015 Public Sq. Bldg., MA. 3323.

Operatorica, Burroughs stroja za knjigovodstvo; izurjena! 40 ur tedensko, 5 dni, od 8. zj. do 5. pop. Mr. Erk, MI 9260.

FOUNTAIN GIRL — Stalno delo; poročena ali samaka. Polni ali delni čas. Plača od ure. MU 9756.

ženska ali dekle za pomagati pri hišnem delu in oskrbo otrok, ali pa gospodinja za popolno odgovor- nost. Če želite lahko tu ostanete.
FA 7433

STENOGRAFKA gradbeni oddelek narodne družbe; downtown. 5 dni v tednu. Tedenska plača. Mr. Simmerer, MA 5151.

FILE KLERKINJA izurjena; tudi za poštini oddelek. Tedenska pla- ča. 40 ur tedensko. MA 9617 — Mr. Morgan.

Splošno pisarniško delo—tipkari- ca; mora biti pripravljena učiti se mimeograph; zavarovalniški urad; 5 dni v tednu.
Miss Taylor, CH 1412

Stenografka (Junior). Lahko "dic- tation", splošno pisarniško delo. 5 dni-40 ur. V okolici E. 30 St. in St. Clair Ave. — PR 4140.

Tipkarija izurjena; za oddelek za naročila in račune; stalno; 5- dnevni tednik, tedenska plača. — 1325 E. 38 St., EN 4050.

Blagajničarka. Delni čas; dobra plača od ure, obedi in uniforme.
WHITE MOTOR CAFETERIA
842 E. 79 St.

STENOGRAFKA

SWITCHBOARD OPERATORICA 5-dnevni tednik. Plača od ure.
NOVELTY LIGHTING CORP.
2480 E. 22 St., vogal Scovill Ave.

TAJNICA

za prodajni oddelek; mora biti večša "shorthand" in strojepisja. Stalna služba; tedenska plača.
KELLEY KOETT MFG. CO.
4614 Prospect Ave., EX 1010

HIŠNA OPRAVILA
DVOJICE; MOŠKI ZAPOSLEN DRUGJE; LASTNA SOBA IN KOPALNICA.
NAVAJANA KUHA.
3 ODRASLE OSEBE.
LA 2915.

SPLOŠNO PISARNIŠKO DELO

LAHKA "DICTATION"; 5 DNI V TEDNU; DOBRA PLAČA. STANOVITNA DRUŽBA.

Wagner Baking Corporation
910 E. 70 ST., HE 0436

COMPTOMETER OPERATORICA

IZURJENA ZA PAYROLL
Tedenska plača
Fairmount Tool & Forging Company
10611 QUINCY AVE., GA 4312
MR. STARNER

POMOČNICE ZA URADNIŠKI LUNČ ROOM

Delajte v čistem, prijetnem ozračju.

Morate biti večji angleščine. Samo čedne, snažne in večje žene v starosti 20 do 39 let se naj prihlasi.

DOBRA PLAČA
Dobi se obede in uniforme.

Zglasite se pri
THE OHIO BELL TELEPHONE CO.
Soba 901
700 Prospect Ave.

RAILROAD SHRINKER . . . Wil- lam C. MacMillen Jr., New York, who has been named president of the Federation for Railway Pro- gress, and as such will have a lead- ing role in the "railway shrink- age" program inaugurated by Robert R. Young.